

Tân mạn Ngôn ngữ
Chủ đề: Tiếng VIỆT
Tác giả: George Millo
Người dịch: Y Vân

TIẾNG VIỆT TRONG MẮT NGƯỜI ANH

Lời giới thiệu: Đọc bài này để bạn thấy Bùi Hiền và đảng cộng sản là lũ ngu hơn con chó.

Bài nhận định về Việt ngữ của George Millo tuyệt vời. Từ lâu, Trung Hoa, Nhật, Đại Hàn... mơ ước chữ viết của họ dùng mẫu tự Alphabet (ABC...) Họ đã thử nhưng thất bại. Tại Việt Nam nhờ ơn Chúa đã trở nên Chữ Quốc Ngữ. So với các ngôn ngữ trên thế giới, Việt ngữ kết hợp thông minh và hợp lý nhất. Không quốc gia nào, trẻ em đến trường 5 năm là có thể viết thư, đọc báo như trẻ em Việt Nam. Học sinh Mỹ, Hoa, Nga, Đức, Pháp, v.v. học hết 12 năm, vẫn chưa viết thạo và đọc thạo chữ của họ. Nhiều giáo sư đại học Mỹ viết còn sai, vì thế họ phải dùng từ điển thường xuyên. Chúng ta phải cảm tạ Thiên Chúa và Linh mục Alexandre de Rhodes, người có công rất lớn trong việc hình thành Chữ Quốc Ngữ cho dân tộc Việt Nam. –Vô Danh Khách.

Chúng ta thường cho rằng ngôn ngữ của mình khó hơn “phong ba bão táp”. Tuy nhiên, G. Millo đã đưa ra 9 lý do xóa bỏ nhận định này của người ngoại quốc lẫn Việt Nam.

Từ góc độ một người ưa chuyên ngữ, biết nhiều thứ tiếng, bao gồm tiếng Việt, George Millo đã chỉ ra quan niệm có phần sai lầm của nhiều người về ngôn ngữ này. Anh đưa ra những so sánh thú vị của tiếng Việt với tiếng Anh – tiếng mẹ đẻ của mình, và một vài ngôn ngữ khác như: Tây Ban Nha, Pháp... để chỉ rõ những ưu điểm của tiếng Việt.

Nếu hỏi một người Việt Nam về ngôn ngữ của họ, bạn sẽ nhận được câu trả lời “rất khó”. Đây gần như là quan điểm chung của khoảng 90 triệu người dân quốc gia này, và họ còn vui vẻ khi nói với bạn rằng “tiếng Việt khó” (Vietnamese is hard) bất kỳ lúc nào. Vì vậy, khi nghĩ đến học tiếng Việt, bạn gần như cảm thấy mất tinh thần. Tuy nhiên, tôi sẽ mang đến các bạn một cái nhìn tích cực hơn về ngôn ngữ này. Tiếng Việt có thể dễ hơn so với những gì các bạn nghĩ.

Điều không thể chối cãi là với sáu tông giọng và quá nhiều nguyên âm khác với tiếng Anh, phát âm tiếng Việt là việc khó khăn. Nhưng phần lớn những người ở Việt Nam chỉ trong vòng một năm sẽ nhận ra phát âm là điều duy nhất gây trở ngại trong tiếng Việt, những yếu tố khác đều rất dễ – đặc biệt khi so sánh với phần lớn các ngôn ngữ châu Âu khác.

1. Tiếng Việt không có giống đực và cái

Nếu từng học tiếng Pháp, Tây Ban Nha, Đức, hay gần như bất kỳ ngôn ngữ châu Âu nào ngoại trừ tiếng Anh, bạn sẽ thở phào nhẹ nhõm vì tiếng Việt không có khái niệm giống đực hay cái, cho các ngữ vựng. Bạn chỉ cần ghi nhớ mỗi từ mà không cần thiết phải học thuộc lòng thêm điều gì.

2. Tiếng Việt bỏ qua mạo từ “a”, “the”

Nếu một người nước ngoài học tiếng Anh và hỏi bạn khi nào dùng “a” và “the”, bạn có giải thích cặn kẽ được không? Đây là một vấn đề phức tạp, thậm chí bài viết nói về mạo từ trên trang Wikipedia còn dài hơn 2,500 chữ.

Tuy nhiên, dùng “a”, “the” trước một chủ thể có thực sự quan trọng? Một cách đơn giản hơn, bạn có thể loại bỏ chúng đi vì sự việc vốn hiển nhiên, người nghe cũng có thể hiểu ý bạn mà không cần thêm mạo từ. Đó chính xác là điều người Việt vẫn làm. “Người” là từ có nghĩa “a person” (người nào đó) lẫn “the person” (chính người đó) mà người nghe vẫn không lo lắng nhầm lẫn.

3. Tiếng Việt không có số nhiều

Trong tiếng Anh, khi muốn chỉ thứ gì đó ở số nhiều, chúng ta thường thêm “s” vào cuối chữ đó. Như vậy, “dog” thành “dogs”, “table” thành “tables” và “house” thành “houses”. Tuy nhiên, nhiều ngoại lệ tồn tại như “person” thành “people”, “mouse” thành “mice”, “man” thành “men” và một số chữ như “sheep” hay “fish” lại chẳng thay đổi gì.

Trong tiếng Việt, mọi từ ngữ đều như “sheep” – con cừu. Chữ “người” tôi nêu trên, còn có thể sử dụng giống như “people” hay “person”, “chó” là “dog” hoặc “dogs”, “bàn” là “table” hoặc “tables”... Nếu thắc mắc rằng điều này có gây nên sự nhầm lẫn, bạn hãy tự hỏi bản thân mình, đã bao giờ nghe ai đó kể về “con cừu đó”, “con chó đó” và bối rối vì không biết họ đang nhắc đến bao nhiêu con vật trong câu chuyện đó hay không?

Nếu cần tin tức chi tiết, bạn chỉ cần dễ dàng thêm một từ trước danh từ đó, giống như “một người” (one person), “những người” (some people) hay “các người” (all the people).

4. Tiếng Việt không có các dạng khác nhau của động từ

Thật đáng thương cho những người học tiếng Tây Ban Nha, khi nói những từ đơn giản như “hablar” (nói), họ vẫn phải học 5 hoặc 6 dạng khác nhau (tùy thuộc địa phương) để thể hiện chính xác thể của động từ này. “I hablo”, “you hablas”, “he habla”, “we hablamos” và danh sách này vẫn chưa hết. Một động từ trong tiếng Tây Ban Nha có thể bao gồm 50 dạng (form) khác nhau mà người học phải ghi nhớ.

Tiếng Anh không giống tiếng Tây Ban Nha, nhưng một từ cũng bao gồm nhiều dạng khác nhau tùy thuộc ngữ cảnh. Chẳng hạn, động từ “speak” có thể biến cách (inflect) thành “speaks”, “speaking”, “spoken” hay “spoke”.

Tiếng Việt là một ngôn ngữ hoàn toàn không biến cách – không từ ngữ nào đổi dạng trong bất kỳ ngữ cảnh nào. Ví dụ, “speak” trong tiếng Việt là “nói” và bạn luôn dùng “nói” trong mọi trường hợp – “I nói”, “you nói”, “he nói”, “she nói”, “we nói”, “you nói” và “they nói”. Điều này có thể tiết kiệm hàng chục, thậm chí hàng trăm giờ học thuộc so với một thứ tiếng châu Âu đấy.

5. Thì của tiếng Việt có thể học xong trong 2 phút

Bạn chỉ cần thêm 5 “chữ” được liệt kê sau đây vào phía trước động từ ban đầu để diễn tả thì mong muốn:

- “**đã**”: trong quá khứ,
- “**mới**”: vừa xong, gần với hiện tại hơn với “đã”,
- “**đang**”: ngay bây giờ,
- “**sắp**”: tương lai gần,
- “**sẽ**”: trong tương lai.

Thì tiếng Việt thực sự quá dễ. Ngoài 5 từ trên, bạn có một số từ khác, nhưng chỉ cần 5 từ này, bạn có thể diễn đạt đúng tới 99% trường hợp. Tôi sẽ cho bạn một vài ví dụ:

- Tôi ăn cơm = I eat rice
- Tôi đã ăn cơm = I ate rice
- Tôi mới ăn cơm = I have just eaten rice
- Tôi đang ăn cơm = I am eating rice (right now)
- Tôi sắp ăn cơm = I am going to eat rice, I am about to eat rice
- Tôi sẽ ăn cơm = I will eat rice.

Hơn nữa, bạn còn có thể bỏ qua những từ này nếu ngữ cảnh câu đã đủ rõ ràng. Chẳng hạn, “Tôi ăn cơm hôm qua” giống như “I eat rice yesterday” – từ “hôm qua” đã thể hiện điều trong quá khứ rồi, từ “đã” không cần thiết nữa nên câu này hoàn toàn đúng ngữ pháp trong tiếng Việt còn “I eat rice yesterday” lại sai ngữ pháp hoàn toàn với tiếng Anh.

6. Bạn không phải học bảng chữ cái mới

Bạn nên cảm ơn người Pháp vì điều này. Cách đây khoảng 100 năm, một bộ phận người Việt vẫn dùng một hệ thống chữ tượng hình phức tạp được gọi là “chữ Nôm”, có ký tự giống tiếng Tàu bây giờ. Ngày nay, điều đó đã được thay đổi 100% bởi bảng chữ cái Latinh, được gọi là Chữ Quốc ngữ. Vì thế, không như với tiếng Quan Thoại, Quảng Đông,

Nhật Bản, Thái Lan, Campuchia, Đại Hàn, hay hàng chục ngôn ngữ châu Á khác, bạn không cần học bảng chữ cái. Tất cả những thứ bạn cần là thêm các dấu (diacritic) để làm rõ tông giọng, và bạn có thể đọc tiếng Việt ngay.

Cách phát âm chữ tiếng Việt hoàn toàn thống nhất theo một quy luật.

Câu hỏi nhanh: “*Bạn đọc từ ‘read’, ‘object’, ‘close’ và ‘present’ như thế nào?*”. Bạn sẽ phải quan tâm rằng chúng nằm trong ngữ cảnh như thế nào: “*Was it close?*” hay “*Did you close?*”, “*Did you present the present?*”, “*Read what I’ve read?*” hay “*Object to the object?*” (các từ này đều có cách đọc khác nhau, tùy thuộc vào từ loại, nghĩa).

So với những ngôn ngữ mà tôi biết, cách phát âm chữ tiếng Anh thực sự không thống nhất bởi cùng một chữ có thể được đọc khác nhau trong mỗi ngữ cảnh. Thậm chí, mỗi chữ cái cũng được đọc rất nhiều âm khác nhau, chẳng hạn “a” trong “catch”, “male”, “farmer”, “bread”, “read” và “meta”. Những người học tiếng Anh trên thế giới đều gặp rất nhiều khó khăn trong việc ghi nhớ các từ tiếng Anh được viết, và đọc với quy luật như thế nào.

Mặt khác, tiếng Việt lại chẳng có đặc điểm vô lý ấy. Tất cả chữ cái luôn được đọc như vậy dù từ hay ngữ cảnh có thay đổi (tuy nhiên, điều này chính xác hơn ở tiếng Việt Hà Nội so với Sài Gòn – nơi có một ít âm có cách đọc không thống nhất). Một khi bạn học thuộc 29 chữ cái tiếng Việt vốn gần giống với 26 chữ cái tiếng Anh và hiểu sự khác nhau của các giọng do dấu tạo ra, bạn có thể đọc chính xác bất kỳ từ nào.

7. Ngữ pháp tiếng Việt gần như không tồn tại

Như tôi đã đề cập, tiếng Việt cho phép bạn bỏ từ “chia thì” trong câu, như câu “I eat rice yesterday” nếu ngữ cảnh giúp người nghe hiểu chính xác “thì”. Đây là một ví dụ điển hình cho một quan điểm lớn hơn: ngữ pháp tiếng Việt rất đơn giản. Bạn gần như luôn luôn chỉ sử dụng số lượng từ tối thiểu để diễn đạt quan điểm của mình và ngữ pháp vẫn chính xác dù với tiếng Anh, việc ghép từ này thường chỉ tạo nên một câu lỗi.

Đây cũng là lý do khiến bạn có thể nghe nhiều người Việt Nam nói những câu tiếng Anh như “no have”, “where you go”. Họ đang dịch trực tiếp những gì thường nói trong tiếng Việt sang tiếng Anh mà quên rằng có hàng loạt những quy tắc phức tạp mà người dùng tiếng Anh phải tuân theo. Đây là một bất lợi lớn với người Việt nếu muốn học tiếng Anh nhưng ngược lại, một lợi thế lớn với người nói tiếng Anh muốn học tiếng Việt.

8. Ngữ vựng [vocabulary] tiếng Việt rất logic

Phần lớn người nước ngoài ở Việt Nam, dù không nói ngôn ngữ này cũng biết sự thật thú vị rằng “xe ôm” – tên phương tiện di chuyển như taxi bằng xe máy, được đơn thuần ghép từ “hug vehicle”. Nhưng mọi việc không dừng ở đó, một tỷ lệ lớn ngữ vựng ở Việt Nam

được tạo thành theo công thức ghép hai từ logic với nhau, trong khi với tiếng Anh, bạn phải học một ngữ vựng mới hoàn toàn khác. Ví dụ, nếu tôi cho bạn biết “máy” nghĩa là “machine”, “bay” nghĩa là “flying”, bạn có đoán được “máy bay” nghĩa là gì không?

“Xe ôm” là một từ ghép logic – “hug vehicle”.

Có rất nhiều ví dụ khác tôi có thể liệt kê ra cho bạn:

a bench: ghế dài – a long chair;
a refrigerator: tủ lạnh – a cold cupboard;
a bra: áo ngực – a breast shirt;
a bicycle: xe đạp – a pedal vehicle;
to ski: trượt tuyết – to slide snow;
a tractor: máy kéo – a pulling machine;
a zebra: ngựa vằn – a striped horse.

Cách ghép từ như vậy có thể giúp bạn nhanh chóng học từ mới. Một khi có được vốn ngữ vựng căn bản, bạn có thể tự động biết thêm hàng trăm từ khác mà không cần học thêm.

Tiếng Việt dễ hơn so với bạn nghĩ: Liệu tôi đã chứng minh cho bạn thấy tiếng Việt dễ hơn so với những gì bạn từng nghĩ? Hy vọng tôi đã gạt bỏ một vài lời đồn đại, hiểu nhầm về tiếng Việt mà bạn đã nghe trước đó và hiểu hơn về ngôn ngữ này.

Y Vân (theo Fluent in 3 months)

Nguồn: Internet eMail by *nguyen thang* chuyển

Đăng ngày Thứ Bảy, October 30, 2021
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQT/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH